

5-sporenbeleid lopen in het slop: tijd voor actie?

Nieuws donderdag 31 augustus 2023

Het is niet de eerste keer dat in Tribune een artikel verschijnt over het 5-sporenbeleid van de Vlaamse regering dat zijn oorsprong vindt in het regeerakkoord 2021-2024. De regeerperiode loopt (gelukkig) op haar einde, maar de snode plannen van de Vlaamse regering zijn nog niet van tafel. Een stand van zaken.

De vijf sporen zijn loopbaan- en beloningsbeleid (LBB), ziekteregeling, rechtspositieregeling, uitstroom en pensioen. We kunnen niet ontkennen dat enkele aspecten voor sommige personeelsleden een verbetering zouden kunnen zijn, maar ver niet allemaal. En er zijn al heel wat toegevingen gedaan, maar zeker nog niet genoeg.

Loopbaan- en beloningsbeleid

Sedert 1999 (vorige eeuw en zelfs millennium) werd het idee gelanceerd om een nieuw LBB te creëren dat anomalieën uit het verleden zou wegwerken. Meer dan 20 jaar werd gewerkt aan een systeem via functieclassificatie. Zo zou vooral het niveau B een upgrading krijgen, maar ook vele andere functies stonden ter discussie. Deze regering heeft begrepen dat dit serieuze meerkosten zou betekenen en voert nu een systeem in met jaarlijkse sprongen in geval van een positieve evaluatie.

Op zich is dit aanvaardbaar, maar ook gevaarlijk zonder degelijke beroepsprocedure. Wel positief is dat ook contractuelen gelijk aan de (nieuwe) statutairen dezelfde loonprogressie zullen kennen. Daar is de ACOD en het gemeenschappelijk vakbondsfront niet tegen. Maar niet ten koste van alles. We houden eraan vast dat het huidige aantal contractuelen - momenteel 30 procent - veel te hoog is. Het zou maximaal 10 procent mogen bedragen. Een herwaardering van het statutair ambt is daarvoor de enige remedie. Na vele gesprekken zou de regering toegeven dat huidige statutairen hun situatie kunnen behouden. Maar wat dan met de toekomstige collega's?

Ziekteregeling

Reeds tijdens de vorige legislatuur werd de ziekteregeling aanzienlijk gewijzigd. Nu is het de intentie dat ook statutairen op dezelfde manier worden behandeld als contractuelen, namelijk met loonverlies na een of twee maanden, dalend als de termijn langer wordt. Wij willen een gelijke behandeling van contractuelen, maar dan wel volgens het huidige systeem van de statutairen.

Rechtspositieregeling

De vaste benoeming is een doorn in het oog van deze rechtse regering, vooral voor de liberalen. Ben Weyts (N-VA) loofde de vaste benoeming in 'zijn' onderwijs en promootte deze zelfs! Of heeft de NVA meerdere

gezichten? Dit is geen quizvraag want het antwoord is 'ja'. Wel zouden er 'gezagsfuncties' in het leven worden geroepen. Dit zou gaan over een 10 procent van de mensen die omwille van grondwettelijke bepalingen statutair moeten zijn. Een voorbeeld hiervan zijn inspecteurs uit de verschillende inspectiediensten die verbaliserend moeten kunnen optreden. Ook voor het varende personeel van de nautische keten (MDK) wordt een uitzondering gemaakt, enkel en alleen omdat dit veel financiële impact zou hebben in geval van stakingen. Toch is er ook voor deze twee categorieën slechts achteruitgang.

Pensioen

Er is nu al een tweede pensioenpijler voor de contractuelen. De Vlaamse regering wil deze zelfs optrekken naar 7 of 8 procent, zowat gelijk aan deze van statutairen. Dat zou een extra kost met zich meebrengen van op kruissnelheid vele tientallen miljoenen, vooral als het aantal contractuelen zou stijgen tot 90 procent. Als je weet dat het pensioen van statutairen uit de federale kas komt, is het verwonderlijk dat een partij als de N-VA, kampioen in het klagen over financiële geldstromen naar Brussel en Wallonië, hier kan achterstaan. Uiteraard zullen we de verhoging van de tweede pensioenpijlen voor contractuelen goedkeuren, maar met de vaste benoeming als strijdpunt!

Uitstroom

Ontslag van contractuelen zal moeilijker worden. Dit werd trouwens door de federale regering vastgelegd. Vooraleer tot ontslag over te gaan, wordt de werkgever verplicht in een traject van remediëring te voorzien in de eigen functie of naar een andere functie. Hoor-recht wordt verplicht en er zal een adviesorgaan worden opgericht bestaande uit overheid en vakbonden, weliswaar slechts adviserend. Motiveringsplicht zal er enkel nog zijn op vraag van het personeelslid. Voor ons moet de ontslagbescherming afdwingbaar zijn.

Besluit

Vijf sporen is een oneven getal en dat moet leiden tot een botsing. Twee tegenliggende treinen op één spoor moet leiden tot een zware clash (zie Ruisbroek, februari 2022). Er waren eind augustus nog onderhandelingen tussen overheid en vakbonden over het geheel, maar volgens ons staan de intenties van de Vlaamse regering hierboven samengevat. We moeten vooral trachten de verbeteringen voor contractuelen binnen te halen.

Maar de ziekteregeling verslechtert aanzienlijk voor statutairen, de vaste benoeming gaat op de schop. Gelijkschakeling tussen contractuelen en statutairen gebeurt alleen door afbraak van het statutair ambt. Dat mogen en willen we dit niet aanvaarden. Nieuwe statutaire personeelsleden mogen niet benadeeld worden tegenover de huidige, wat we vooral in de ziekteregeling merken.

Op 15 september komt de Vlaamse regering een eerste keer samen na het zomerreces en komen de vijf sporen zeker op de agenda als beslissing. Al naargelang van die beslissing zal de ACOD ook haar besluiten treffen. Acties of niet, in gemeenschappelijk front of alleen? Tot dan hebben we tijd om onze messen te scherpen en harde acties voor te bereiden. Vlaamse Regering, we zullen klaar zijn!

Jan Van Wesemael, Chris Moortgat